

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4571/2025
09.07.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Немања Лукић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник у поступку по ревизији Дарко Пешић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2912/24 од 12.12.2024. године, у седници одржаној 09.07.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2912/24 од 12.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу П 98/23 од 24.06.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је тужени обавезан да тужиоцу на име дуга исплати и то: 4.440.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2019. године до коначне исплате и 11.428 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена од 01.01.2019. године до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 687.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2912/24 од 12.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, као поверилац и тужени као дужник, закључили су споразум од 17.12.2009. године, у коме је наведено да су усагласили међусобне обавезе и потраживања (тачка 1), да дужник дугује 4.500.000,00 динара, који износ је у тренутку преузимања позајмице по средњем курсу НБС вредео 50.000 евра, као и 11.428 евра (тачка 2), те да ће у првом кварталу 2010. године бити сачињена реална динамика отплате дуга из тач. 2 овог споразума (тачка 3), да су се споразумели да након тога не може доћи до продужавања рокова отплате дуга (тачка 4), као и да се за време отплате дуга не врши обрачун камате (тачка 5). На месту предвиђеном за потпис дужника наведено је ББ и налази се потпис, а на месту предвиђеном за потпис повериоца наведено је АА и налази се потпис. Оценом исказа тужиоца, саслушаног у својству парничне странке, утврђено је да је туженом у мају 2009. године позајмио 4.500.000,00 динара, а 17.12.2009. године туженом је позајмио још 11.500 евра, али је у споразуму наведен износ од 11.428 евра имајући у виду курс евра у односу на датум позајмљеног износа од 4.500.000,00 динара, те да је наведене износе позајмио туженом због свог сина, који је био у заједничком послу са туженим, били су оформили конзорцијум у вези фирме „Металпромет“ Крушевац.

Оценом налаза и мишљења вештака графоскопске струке, утврђено је да је спорни потпис на споразуму од 17.12.2009. године, на месту: за дужника, аутентичан потпис туженог. По налажењу првостепеног суда неосновано је истицање туженог да предметни зајам њему никада није учињен, односно да није узимао новац од тужиоца и да наведени споразум никада није потписао. Оценом исказа парничних странака и сведока, утврђено је да је споразум потписан у месту ..., у ресторану ВВ, те с обзиром на чињеницу да рок враћања зајма споразумом није одређен (већ је предвиђено да ће се у првом кварталу 2010. године сачинити динамика враћања зајма), утврђено је да је тужилац маја 2013. године, у просторијама Привредног друштва „Металпромет“ и то у ходнику, након одржане скупштине акционара, позвао туженог да му учињени зајам врати и том приликом тужилац је туженом оставио рок враћања зајма од 5 година, односно дао му је рок за враћање зајма до краја 2018. године, а најкасније до 31.12.2018. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев правилном применом одредаба чланова 12, 17. став 1, 148. став 1, 557. став 1. и 562. ставови 1. и 2. Закона о облигационим односима (ЗОО), налазећи да код чињенице да у споразуму од 17.12.2009. године, који су тужилац и тужени потписали, није уговорен рок враћања зајма (4.500.000,00 динара и 11.428 евра), закључујући да је тужилац, као зајмодавац позвао туженог, као зајмопримца тек у мају 2013. године да му врати дуг по основу зајма и оставио му рок од 5 година да то учини, до краја 2018. године, а најкасније до 31.12.2018. године, оценивши да је истакнути приговор застарелости неоснован, будући да је тужени дошао у доцњу са враћањем дуга 01.01.2019. године од када је почео да тече рок застарелости потраживања тужиоца, а од када тужиоцу припада право на камату у складу са одредбом члана 277. став 1. ЗОО.

По оци Врховног суда, одлука нижестепених судов заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 324. ЗОО прописано је да дужник долази у доцњу кад не испуни обавезу у року одређеном за испуњење (став 1), ко рок за испуњење није одређен, дужник долази у доцњу кад га поверилац позове да испуни обавезу, усмено

или писмено, вансудском опоменом или започињањем неког поступка чија је сврха да се постигне испуњење обавезе (став 2). Чланом 557. истог закона, прописано је да се уговором о зајму, зајмодавац обавезује да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета, док је одредбом члана 562. прописано да је зајмодавац дужан вратити у уговореном року исту количину ствари, исте врсте и квалитета (став 1), ако уговарачи нису одредили рок за враћање зајма, нити се он може одредити из околности зајма, зајмопримац је дужан вратити зајам по истеку примереног рока који не може бити краћи од два месеца рачунајући од зајмодавчевог тражења да му се зајам врати.

Сагласно наведеном, да би уговор о зајму настао потребно је да се странке сагласе о његовим битним елементима, што се пре свега односи на сам предмет зајма и време његовог трајања. У конкретном случају, утврђено је да је у мају 2009. године тужилац позајмио туженом 4.500.000,00 динара, а 17.12.2009. године још 11.500 евра, да је 17.12.2009. године закључен уговор о зајму (споразум, који су својеручно потписали и тужилац и тужени), у коме је наведено да су усагласили међусобне обавезе и потраживања, да дужник дугује 4.500.000,00 динара, који износ је у тренутку преузимања позајмице по средњем курсу НБС вредео 50.000 евра, као и 11.428 евра, те да је наведене износе тужилац позајмио туженом због свог сина (који је био у заједничком послу са туженим, били су оформили конзорцијум у вези фирме „Металпромет“ Крушевац, да су наведени споразум потписали тужилац и тужени), да у споразуму није наведен рок враћања зајма, да је тужилац, као зајмодавац позвао туженог, као зајмопримца у мају 2013. године (у просторијама Привредног друштва „Металпромет“, након одржане скупштине акционара) да му врати дуг по основу зајма и оставио му рок од 5 година да то учини, до краја 2018. године, најкасније до 31.12.2018. године, као и да тужени није испунио своју обавезу, односно тужиоцу није вратио позајмљени износ. По оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених судова да је тужени дошао у доцњу тек 01.01.2019. године, од када је тужилац могао од туженог да тражи испуњење обавезе, па с обзиром да је тужба поднета 24.06.2021. године, то није протекао рок застарелости прописан одредбом члана 371. ЗОО. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

У већем делу наводи ревизије туженог се непосредно или посредно односе на спроведени доказни поступак и оцену доказа, те упућују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање. Такви наводи нису посебно размотрени будући да у смислу члана 407. став 2. ЗПП не представљају дозвољен ревизијски разлог. Истовремено не доводе у сумњу правилност пресуђења и примену материјалног права садржаног у одредбама Закона о облигационим односима.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић